

Hajdúföld

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ.
BOJVS SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ.
VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Bratianu oláh miniszterelnök meghalt (Tudósítás a harmadik oldalon)

Bratianu ravatalánál

kb. Az elnyűhetetlen balkáni triászban immár csak a ravasz krétai Venizelosz él, az is tétlen száműzetésben. A nagyszakállu Pasicsot sirba követte körmönfonságban, torz bizanci erkölcsökben mindenképp méltó kollegája, Bratianu Jonel, s a Balkán, amelynek évtizedeken át oly tipikus képviselői voltak, tétova bizonytalanságban tekint az epigonok kezén a homályos jövő felé.

Ez a három ember, mindenik jellegzetes képviselője fájának, sohasem szünetelt meg konspirálni, gyujtogatni, aknákat ásni, puskaport halmozni, míg végre Európa békéje légberapult, s a romokon mohó szívósággal fel nem tákolták sovíniszta ábrándjaik cigányosan szennyes, véres, sáros, vályoggal vakolt, de nagy-nemzeti épületét: *Romania marét, Jugoszláviát, a Kisásziára is kiterjedő Nagyörögországot.*

Venizelosz álompalotája omlott össze először, még életében. Jött az erkölcsi tisztább, vérében egészségesebb török reneszánsza, jött a Ghazi, aki a görög elvetemültséggel szemben harcra vetette az ázsiai fanatizmust, s a görög állam ma alig nagyobb, mint amekkorává száz évvel ezelőtt tette a divatos európai filhellénizmus könnyelműsége s az angol nagyhatalmi önzés. Jugoszlávia recseg minden eresztékében de a komitácsi harcok edzett vitéz népe még vaskézűl őrzi hegemoniáját a megbódult horvát, s az osztrák uralom alatt elcsenevészett szlovén fölött.

Am mi lesz a lomha, gyáva, szolgalékű, beteg oláhval? Meghalt a hatvanasztendeje tartó Bratianu-rezsim utolsó pasája, aki mindenben méltó volt török-vazallus fanarióta elődeihez, s hazájának örökül elégedetlen kisebbségeket, gyermekkirályt, trónkövetelőt, egy nagyravágó királyi asszonyt s mindent megrohasztó korrupciót hagyott.

Miért halt meg Bratianu Jonel, ne kutassuk. Károly király elpusztult, mert hü volt a központi hatalmakhoz, németen hü. Meghalt, mikor Romániának választania kellett a háború és béke között. Utóda, a „nagyfülü” Ferdinánd követte a királyi kriptába, amikor, mint elődje, utjába került a Bratianu-rezsim politikai koncepciójának. Most meghalt a nagy Jonel is, abban a pillanatban, amidőn leghevesebben ütköztek meg a balkáni trón és a trónadta hatalom körül tusázó érdek.

Méreg, az operáló orvos véletlen kézcsuszamlása a gyógyító lancettával? Nem történt más, mint Károlylyal, vagy Ferdinánddal... Ma nekem, holnap neked.

Nem érdekel. Nem sajnálkozunk. Nincsen rá okunk. Bratianunak a magyar milliók csak az oláhban feltalál-

ható vad és embertelen gyűlölet céltáblái voltak. Soha, egyetlen percre eszébe nem jutott: nem az igazságot, de csak a pillanatnyi megbékélést is keresni akár velünk, akár rabságba hajtott erdélyi véreinkkel. Bratianunak az egész Máre Románia nem volt egyéb, mint az apjától, a vajdaságokból államtól teremtő első Joneltől örökölt családi hitbizomány, amelyet át meg átszótt a maga és családja anyagi érdekességének óriási méretű hálózatával. Akarta és létrehozta Nagyromániát, de kormányzásához már tulontul balkáni despota maradt. Nem velünk, de még a magyar iskolák, jogérzet, parlamentarizmus emlőin felnőtt erdélyi

oláhokkal sem tudott soha semmiféle kapcsolatot találni. Nem államférfi volt, hanem bandavezér, valami nagy szabású cigányvajdaféle, akinek halálával szétszűllik a személyén épült, alapult, erőszakkal szerzett hatalom, mert sem erkölcsi, sem kulturális, sem maradandó értékű politikai pántok nem fogják össze azt.

... A balkáni triász utolsó tagja is letűnt a szereplés színpadáról. És most jön a vízözön.

A trónon beteg, csenevész gyermek; Párisban ott a léha, lelkiismeretlen trónkövetelő, aki egyszer, talán már holnap, megunt szeretői helyett szeszélyből hazatér királyosdit játszani. De ott áll a háttérben az öre-

gedő balkáni Semiramis is, a minden cselben-csalásban kitanult Mária, a kinek viharos multja után lelkében ég minden volt szépasszonyok Katalin cárnői ábrándja, — még ha Romániában is.

Körülöttük egy vérbajban agyonfertőzött nép, állati sorban élő jobbagyomány, végletekig erkölctelen, mindenre kapható bojár „arisztokrácia”, a koncert dühödten marakodó politikai pártok, láncikat halálos gyűlölettel tűrő nemzeti kisebbségek.

Bratianu Jonel ravatala körül mindenki késsel kezében les a leszámolásra...

Hát mi magyarok, meddig várunk még tetlenül?!

Viharos tüntetések a numerus clausus ellen Klebelsberg kultuszminiszter debreceni tartózkodása alatt

Az ifjuság felháborodott demonstrációja a liberális sajtóorganumok szerkesztőségei előtt
A rendőrség nem engedélyezte a ker. társadalmi egyesületek népgyűlését

A magyar főiskolai diákság lelkes szeretettel tüntetett a „Hajdúföld” mellett

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön délelőtt Debrecenben heves és viharos tüntetésben robbant ki az az elkeseredett hangulat, amely már hetek óta uralkodik az ifjuság körében a numerus clausus módosítása miatt. Ezt az elkeseredést végletekig fokozták azok a sorozatos támadások, melyek az egyetemi ifjuság ellen a „Debrecen”, „Tiszántúli Hírlap” és a „Debreceni Független Újság” című liberális napilapokban megjelentek. Az ifjuság hangos szóval adott kifejezést ennek az elkeseredésnek, de egyben komoly fegyelmezettséggel engedelmeskedett a felhívásnak, amikor a rendőrség oszlásra szólította fel a tüntető menetet.

Az ifjuság tüntetéséről a következőkben számol be a Hajdúföld tudósítója:

Felvonulás a kultuszminiszter elé

Gróf Klebelsberg kultuszminiszter csütörtökön reggel 7 óra 9 perckor Debrecenbe érkezett, hogy itt meglátogassa a Tisza István tudományegyetemet és tárgyalásokat folytasson a város, az egyházak, valamint az egyetem vezetőivel, az aktuális iskoláztatási kérdésekről.

A miniszter kerülve minden ünnepléses fogadtatást, reggel azonnal az egyetemi klinikai telepre hajtatott. Reggel 10 óra tájban futótüzként terjedt el az orvosi fakultás hallgatói között, hogy Klebelsberg gróf az orvosi kar dékáni hivatalában tartózkodik. Erre a hírre pár perc alatt kiürültek az összes intézetek és mintegy kétszázötven orvostanhallgató felsorakozott a dé-

káni hivatal előtt. Ugyanekkor telefonértesítés ment be a Kollégiumba a jogi karra, hogy a miniszter a klinikai telepen van, mire a jogászok pár pillanat alatt rendbe állottak és futólépésben, több mint kétszázán, megindultak a klinikai telep felé.

A rektor nyugalomra inti az ifjuságot

Közben az orvosi dékáni hivatal előtt várakozó orvostanhallgatók között megjelent Verzár Frigyes rektor és rendre, komolyságra hívta fel az egyetemi ifjuságot. Kijelentette, hogy a numerus clausus

Viharos tüntetések a kultuszminiszter beszéde alatt

A dékán eltávozott, mire az ifjuság bevonult a belgyógyászati klinika ambulanciájának váró termébe, ahol nemsokára megjelent maga a kultuszminiszter. A belépő gróf Klebelsberg halálos csenddel fogadta az ifjuság, majd egyszerre viharos erővel dördült meg a kiáltás:

Éljen a numerus clausus! Éljen a keresztyén Magyarország!

Néhány abcug is hangzott el, mire a miniszter láthatóan kényelmetlen helyzetben megkezdte a beszédét. Fegyelmezettségre hívta fel a magyar ifjuságot, mert — mint mondotta — ez olyan kérdés, amelyet a kormány nem a maga jószántából csinál, hanem azért vett fel, mert ezáltal az erdélyi és megszállott területi magyar testvérek helyzetén vél könyyíteni.

A miniszter beszéde közben érkeztek meg a joghallgatók, akik ki-

módosítása külföldi nyomásra készül. Csupán az történik, hogy ezután a numerus clausus ügye a tanári testület kezébe kerül, abban pedig, — mint mondotta, — megbizhatik az ifjuság.

A rektor ezután eltávozott, majd nemsokára megjelent az ifjuság előtt Huzella Tivadar orvostani prodekan, aki a következő kérdéssel fordult az ifjakhoz:

— Mit akartok itt fiúk? Mit jelentenek a kultuszminiszter urnak?

— Tüntetni akarunk a numerus clausus módosítása ellen — hangzott a kemény felelet.

hangosan éljeneztek és viharosan abcugoltak.

Gróf Klebelsberg Kunó erre idegesen fordult a bent levőkhöz és ezt mondotta:

— Kérem megmondani odakint, hogy én az ifjuságtól sem éljent, sem abcugot nem akarok.

Mire felharsant a válasz:

Nem a miniszter urat éljenezük, hanem a numerus clausust Klebelsberg gróf erre hirtelen megfordult és eltávozott.

Ekkor a medikusok a jogászokkal egyesülve hirtelen elhagyták a termet, felsorakoztak a klinikai telep előtt és megindultak a város felé. Ebben a tüntető menetben részt vettek az összes magyar egyetemi hallgatók, tekintet nélkül arra, hogy tagjai, vagy nem valamelyik szervezetnek.

A Simonyi-uton megzendült az ének s a fegyelmezett kettős rendek vig nótaszóval vonultak a város felé. Mikor a Péterfiára ért az ifjuság,

egyszerre viharos erővel kezdődött meg a tüntetés.

— Éljen a numerus clausus! Le a zsidókkal!

— Leszámolunk a zsidó lapokkal!

— A Tiszántuli Hírlap elé!

— Pfuj, pfuj. Bérenc sajtó! Éljen a numerus clausus!

Hogy születik a népdal...

Természetesen összeverődött az utca közönsége is, melynek legnagyobb része lelkesen éljenezte a felvonuló ifjúságot. A viharos tüntetés után újra felzendült az ének:

Megláthatja Klébi,
Hogyha jól megnézi,
Nem lehet az egyetemmel,
Ő se tud az egyetemmel
Kikukoricázni!

Utána pedig a régen hallott Erger-Berger is felzendült s az ifjúság így

Elkeseredett tüntetés a liberális sajtó ellen

A kollégiumból az ifjúság kisebb csoportokban oszlott széjjel, azonban ezek a csoportok csakhamar összeverődtek és a korzón már mintegy hatvan főnyi egyetemi hallgató csoportosult össze és ez a kisebb menet hirtelen odavonult a Független Újság elé.

Le a zsidó sajtóval! Éljen Gömbös

A magyar diákság ünnepli a Hajdúföldet

A Független Újság előtt lezajlott tüntetés után az ifjúság újra fegyverezett sorokba állott és keresztül a Piac-utcán a „Hajdúföld” szerkesztőségéhez vonult.

A Hajdúföld ablakai alatt percekig tartó viharos tüntetéssel tüntetett a magyar diákság Debrecen egyetlen keresztény napilapja mellett.

— Éljen a Hajdúföld!

— hangzott a lelkes ováció.

Az ifjúság vezetője keresetlen, őszinte szavakkal köszönte meg a jelenlevő Pajor Győző igazgatónak, hogy a Hajdúföld egymagában állva is védelmébe vette a keresztény magyar diákság ügyét és híven kitart a numerus clausus törvény mellett.

Pajor igazgató válasza után, melyben biztosította az ifjúságot, hogy a Hajdúföld a harcát nem adja fel soha, — az ifjúság ismét viharos ovációban részesítette a Hajdúföldet, lelkesen éljenezte Pajor Győző igazgatót és a távollevő vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztőt.

Izgalmas tüntetés a Tiszántuli Hírlap r. t. előtt

Egy félórával később a Tiszántuli Hírlap r. t. előtt zajlott le a heves tüntetés. Az ifjúság egyik hatvan főnyi csoportja megjelent a Tiszántuli Hírlap és a „Debrecen” szerkesztősége előtt s hevesen abcugolni kezdte a két lapot, amely keresztény mezben a legtöbb szidalmat szórta a magyar ifjúságra.

Le a Tiszántuli Hírlappal! Pfuj Debrecen! Megfizetett bérencék. Pénzért irnak! Eladták a tollukat!

— hangzott szüntelenül.

A liberális újság szerkesztőségé-

Az ifjúság azonnal engedelmessé vált és megéljenezte a rendőrséget, — mondja Porubszky tanácsos.

A csütörtök déli tüntetés ügyében a Hajdúföld munkatársa felkereste dr. Porubszky Gyula rendőrtanácsost, aki a lefolyt eseményekről a következőket volt szives mondani: — Miután csütörtökön délelőtt az egyetemen tartózkodott a kultuszminiszter ur, természetesen kint voltak ott a detektívek is. Ezekből értesítés érkezett, hogy az ifjúság

vonult tovább a Kollégium felé. Közben persze sűrűn abcugolta a liberális lapokat, éltette a numerus clausust és a keresztény Magyarországot. Mikor a menet az Egymalom-utca elé ért, hirtelen feltűnt a rendőrség kerékpáros járőrje és ugyanakkor megérkezett a helyszínrre Porubszky Gyula rendőrtanácsos.

Közbelép a rendőrség

Porubszky rendőrtanácsos felszólította az ifjúságot, hogy oszlojjék szét, miután a felvonulásra nincs engedélye. Az ifjúság eleget tett a felhívásnak és kisebb csoportokra szakadva a Kollégium udvarára ment.

Itt Fliegenschnee Lajos Turul főlövészmeister rendre és fegyelemre intette az ifjúságot, de egyben felhívta, hogy a numerus clausus mellett tartson ki.

Gyula! — harsant fel a tüntetők kiáltása.

A szerkesztőséghez tartozó üzletben természetesen hirtelen bezárták az ajtókat, nehogy az ifjúság behatolhasson oda.

Az ifjúság vezetőinek így is a legnagyobb fáradságukba került, hogy társaikat visszatartsák az üzlet kávéházainak beverésétől.

ben persze nagy rémületet keltett a tüntetés. A rendőrség központi ügyeletére egy izgatott, reszkető hang telefonált be.

— Kérem, tüntetnek ellenünk! Segítséget kérünk!

A rendőrségnél megnyugtatták a megretent liberális redakciót, mire Szigeti Gyula, a vállalat igazgatója kimerészkedett az utcára és kissé sápadtan, de harsány hangon kérdezte:

— Mit akárnak itt! Menjének tanulni!

Erre eléje léptek az ifjúság tagjai s rákiáltottak:

— *Hogy mer ilyen hangon beszélni. Uriemberekkel van dolga.*

Vén zsidó! Leüjtjük az orráról a cvikkert!

Eközben felsorakoztak botokkal és vaslániakkal a nyomda alkalmazottai, azonban az ifjúságtól tisztas távolban tartva magukat.

Erre aztán az ifjúságból újult erővel tört ki a felháborodás.

Le a Tiszántulival! Le a bérenc keresztényekkel! Éljen a Hajdúföld!

A viharos tüntetésnek két szakasz gyalogos és több kerékpáros rendőrvetett véget, amely a tüntető csoportot feloszlatta és így megmentette a szorult helyzetéből az üzleti sajtót.

Klebsberg elutazása

Klebsberg kultuszminiszter és kísérete számára egyébként nyolc teritékes ebédet rendeltek az Arany Bikában. Tekintettel a tüntetésekre, a miniszter nem jött be a városba, hanem kint a klinikai telepen ebédelt meg és úgy utazott tovább Nyiregyháza, ahol a Bessenyei-ünnepségen vett részt.

zár sorokba tömörülve megindult a város felé. Erre én azonnal kimentem a Péterfiára, ahol az Egymalom-utca környékén találkoztam össze a tüntető menettel. Az ifjúság abcugolta a zsidókat, éltette a numerus clausust és énekelt. Ugyanezért érkezett oda a kivezényelt rendőri készület és kerékpáros járőr is.

Én felszólítottam az ifjúság veze-

tőjét, hogy van-e rendőri engedélyük a felvonulás megtartására. Miután azt a választ kaptam, hogy ily engedély nincs, felhívtam a vezetőket, hogy oszlassák szét az ifjúságot, mert minden felvonulás tilos. Ezek azonnal ki is adták a parancsot a feloszlásra. Az egyetemi ifjak ezután kisebb csoportokba a Kollégium udvarára mentek be. A Kollégium kapuja előtt én egy kerékpáros őrséget hagytam hátra azzal az utasítással, hogy az ifjúság csak kettésével, általában kisebb csoportokban távozhatik. Most értesítettek telefonon a Tiszántuli Hírlap szerkesztőségéből, hogy a szerkesztőség előtt kisebb csoportok gyülekeznek és abcugolják a Tiszántuli Hírlapot.

Kénytelen vagyok egyébként hangsúlyozni, hogy az ifjúság, a tüntető menet feloszlásakor, az

Általános rendőri készület

A tüntetésre való tekintettel a debreceni rendőrségen elrendelték az általános készületet. A fogalmazói és felügyelői kar egész este és éjszaka bent volt a rendőrség épületében. Az utcákon megerősített járőrök cirkáltak a debreceni liberális lapok

A rendőrség nem engedélyezte a debreceni társadalmi egyesületek népgyűlését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a debreceni társadalmi egyesületek vasárnap délelőtt impozáns népgyűlés keretében akartak tiltakozni a numerus clausus módosítása ellen és a gyűlés megtartására engedélyt is kértek a debreceni rendőrkapitányságtól. A gyűlés vezetői most értesítést kaptak Sággy rendőrfőtanácsos aláírásával, mely szerint a rendőrkapitányság a gyűlés megtartását nem engedélyezi.

A megokolás szóról-szóra a következőképpen hangzik:

A bejelentett népgyűlés nem volt tudomásul vehető s annak megtartása betiltandó volt, mert a tárgyszorozatként felvett numerus clausus törvényjavaslat jelenleg a törvényhozás előtt tárgyalás alatt van így nem indokolt és nem kívánatos annak népgyűlés keretében való tárgyalása. Különben is a numerus claususnak népgyűlésen leendő tárgyalása a köznyugalom megzavarására vezethet.

Eddig a határozat, melyet — a gyűlés rendező bizottsága — természetesen megfelelőbb az illetékes fórumhoz, mely a gyűlésre nyilván megadja az engedélyt. Amikor a szociáldemokraták legutóbbi debreceni népgyűlésükön szabadon izgatották a törvény módosítása mellett, akkor a hazafias keresztény polgárságnak, amely legnagyobb fegyvermezzettséggel akarta tiltakozó szavát hallatni, már csak az egyenlő elbánás elvénél fogva is megadhatnák azt a jogot, melyet a nemzetközi szociáldemokrata párt megkapott.

A debreceni egyetemen ma is meghaladja a zsidók arányszáma a 6 százalékot

Amikor a zsidóság az egyetemen és főiskolákon arányszámát meghaladó százalékot követel magának, érdekes egy pillantást vetni a jelenlegi aránystatisztikára. Ez a vizsgálat azonnal meggyőz arról, hogy nemhogy hátrányban volna a zsidó kisebbség, hanem

ma is hat százalékot messze meghaladó módon van képviselve a főiskolákon.

A debreceni Tisza István tudományegyetem idevonatkozó statisztikája a következő:

első felszólításnak azonnal engedelmessé vált, nem viselkedett a rendőrséggel szemben ellenséges indulattal, sőt még meg is éljenezte a rendőröket.

A rendőrség minden eszközzel fenntartja a rendet

A tüntetések kapcsán Sággy Lajos rendőrfőtanácsos, a rendőrkapitányság vezetője csütörtökön délután magához kérte a debreceni lapok szerkesztőit, akiket felkért, hogy támogassák őt a köznyugalom megővésében. Sággy rendőrfőtanácsos kijelentette egyébként, hogy neki minden eszköz rendelkezésére áll, hogy az utca rendjét megvédje és ha tüntetésekre kerül a sor, — legnagyobb sajnálatára, — kénytelen lesz a legerélyesebb eszközöket alkalmazni.

előtt pedig diszkrét detektívek helyezkedtek el, hogy felügyeljenek, nem akarja-e megtámadni valaki ezeket a szerkesztőségeket. Az esti órákban rendezavarás már sehol nem fordult elő és az éjszaka teljes nyugalomban telt el.

Az egyetemre beiratkozott az idén 1048 hallgató, akiknek száma fakultásonként tagozva a hittudományi karon 107, a jogi karon 487, az orvostudományi karon 273, a bölcsészeti karon 182.

A teológusok között zsidó természetesen nincs. A jogi karon ellenben 52, az orvosi karon 25, a bölcsészek között pedig 19 zsidót találunk. A jogászoknak tehát 10,67 százaléka, az orvosoknak 9,15 százaléka, a bölcsészeknek 10,49 százaléka izraelita, ami alaposan felülmúlja a 6 százalékos faji arányszámot. Ez összegezve azt jelenti, hogy az egyetemi hallgatóság 9,2 százaléka zsidó, sőt ha érthető okból nem vesszük figyelembe a teológusok létszámát,

az arány 10,2 százalékra emelkedik.

Nem csodálható tehát, hogy a magyar főiskolai ifjúság nagy izgalommal tekint a módosítás elé, mikor még a numerus clausus törvény érvényessége idején is így előzőlhették a zsidók a debreceni egyetemet, amely pedig a pesti Pázmány Péter Tudományegyetem mellett még a legmondosabban vette figyelembe az 1920. XXV. t.-c. határozmányait.

Magyar kulturpropaganda Norvégiában

Budapest, nov. 24. Oslóból jelentik, hogy Hauksethné Lamács Luiza évek óta nagy sikerrel fáradozik azon, hogy a norvég közönség előtt ismertesse és népszerűsítse a magyar irodalmat és a magyar művészetet. A múlt héten érdekes hangversenyt rendezett Oslóban. Felolvasást tartott Jókai Mór novelláiból.

Ezután ügyesen összeállított műsor keretében Moiret Irén, a Budapestben is előnyösen ismert magyar dalénekesnő és Molevách Ágnes norvég művész nő több dalsorozatot adtak elő.

A közönség rendkívül nagy érdeklődéssel fogadta a számára teljesen új és ismeretlen kompozíciókat és a norvég sajtó hosszú cikkekben méltatta az estélyt.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Bratianu Jonel oláh miniszterelnök csütörtökön reggel meghalt

A kormány lemondását nem fogadta el a régenstanács — Bratianu Vintilla az ideiglenes kormányelnök

Bratianut valószínűleg meggyilkolták

Budapest, november 24. Bukarestből jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök ma reggel 7 órakor meghalt. A kormány lemondott. A régenstanács Bratianu Vintillát bizta meg új kormány megalakításával. A miniszterek letették az esküt.

Bratianu Jonelt torokgyulladás miatt operálták meg, a bekövetkezett komplikációk miatt azonban fulladási rohamai támadtak s életét már nem tudták megmenteni.

Bratianu halála teljes tájékoztatásba döntötte a romániai politikai köröket, amelyek át vannak hatva annak tudatától, hogy a jelenlegi rendszer legbiztosabb támaszát veszítették el Bratianuban.

A régenstanács egyelőre nem fogadta el a kormány lemondását

Bukarest, nov. 24. Reggel 7 órakor tartották meg a minisztertanácsot a külügyminiszteriumban. A minisztertanács háromnegyed óráig tartott és elhatározta, hogy a kormány felajánlja lemondását a régenstanácsnak. Reggel 8 órakor a kormány tagjai kihallgatáson jelentek meg a régenstanács előtt a királyi palotában. A régenstanács a lemondást nem fogadta el, hanem a kormány élére Bratianu Vintillát állította, aki a kormány többi tagjaival együtt nyomban letette az esküt.

Kibontakozási kormány alakul Romániában

A régenstanács részéről a Bratianu Vintillának kormányalakításra adott

megbízása csak átmeneti jellegű.

A régenstanács ma délelőtt kihallgatáson fogadta a pártvezéreket. Avarescu és Maniu kihallgatása már megtörtént, Jorgát táviratilag rendelték Bukarestbe. Általános az a vélemény, hogy a régenstanács a belső politikai helyzet elsimítására kibontakozási kormányt alakít.

Avarescu maga is ezen a nézetben van és hajlandó a koalíciós kormányban résztvenni.

Bratianu temetése egyébként vasárnap lesz államköltségen a legnagyobb pompával. Attól tartanak, hogy

Bratianu miniszterelnök halála súlyos következményekkel fog járni Romániára nézve,

mert Bratianu Vintilla távolról sem mérhető össze az erőskezű és nagy tekintélyű bátyjával.

Bratianut állítólag meggyilkolták

Temesvárról jelentik: Amikor délelőtt Bratianu halálának híre eljött, mindenütt a hivatalokban és katonai körökben azt beszélték, hogy Bratianut meggyilkolták. A lázcsillapító helyett állítólag gyorsan mérget adtak volna be neki. Szabadkán viszont olyan hírek terjedtek el, hogy Manolescu hívei lötték volna agyon a miniszterelnököt.

Az orvosi jelentés

Bukarest, november 24. A miniszterelnök halála után kiadott orvosi jelentés megállapítja, hogy a halált gennyes torokgyulladás okozta, amelynek következtében vér- mérgezés támadt. A jelentést Ange-

lescu, Nanu, Musát, Danileopol, Lupu és Nasta orvosok írták alá.

Valamennyi lap külön kiadásban közli a halál híreit. Az utcákat eltelepte a lakosság, amely mohón kapkodja a lapokat.

Károly herceg állítólag Romániába utazott

Belgrád, nov. 24. A Pravdanak jelentik Párisból: Károly herceg tegnap este 10 óra tájban Romániából táviratot kapott, melynek vétele után rögtön elrendelte, hogy tegyék meg az uti előkészületeket. Károly állítólag este 11.10 órakor az expressz vonattal elutazott Romániába. Károly herceg sietős elutazásáról szóló hír politikai és diplomáciai körökben nagy érdeklődést keltett. Az a meggyőződés, hogy Bratianu halála esetén Károly herceg rögtön megjelenik Bukarestben és átveszi a királyi hatalmat. Hivatalos kö-

rökben minden felvilágosítástól elzárkóznak.

Szerb aggodalmak

Belgrád, nov. 24. Bratianu halálának híre itteni politikai körökben bizonyos aggodalmat keltett. A politikusok megegyeznek abban, hogy Románia sorsdöntő fordulathoz érkezett. A meghalt oláh miniszterelnök itt általános szimpátiának örvendett. Bratianu személyében garanciát láttak arra, hogy Románia minden körülmények között ragaszkodni fog a kisantanthoz és a francia orientációhoz. Károly király trónralépése esetén az oláh politikában mélyreható irányváltás fog bekövetkezni.

Kihirdették az ostromállapotot

Belgrád, nov. 24. A Pravda bukaresti munkatársa a következőket jelenti: Ámbár Bratianu Vintilla rögtön átvette a kormány vezetését, a helyzet több mint kritikuss. Rögtön kihirdették a szigorított ostromállapotot és a külfölddel való minden összeköttetést megszakították.

A Hajnal-utcai és Szoboszlói-uti bérházakba december elsején lehet beköltözni

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács legutóbbi ülésén Borsoss József műszaki tanácsos bejelentette, hogy a hatóság felülvizsgálta a három új városi bérházat és megállapította, hogy a Szoboszlói-uti és Hajnal-utcai bérház beköltözhető állapotban van, ellenben a Dobozi-utcai még mindig nyirkos. Az utóbbiba — orvosi vélemény szerint csak akkor lehet beköltözni, ha a lakásokat előbb kifűtik. A városi tanács kimondotta, hogy kötelezi a vállalkozót a Dobozi-utcai bérház kifűtésére és ha a fűtést szombaton reggel meg nem kezdi, a vállalati összegből letiltja a fűtési költséget. A vállalkozó egész nyáron kevés-

számu munkással dolgoztatott, nem igyekezett a munkával s volt olyan nap, amikor csak hat munkás dolgozott a három bérházban. Ezért nem lettek készen a bérházak idejére. A felelősség tehát minden tekintetben a Fejér és Ritter-céget terheli és így ennek kell a kifűtési költségeket vállalni.

A városi tanács egyébként értesíti az új lakókat, hogy december 1-én beköltözhetnek a Hajnal-utcai és a Szoboszlói-uti bérházba. A Dobozi-utcai bérházban lévő lakásokat csak az esetben lehet december 1-én elfoglalni, ha a kifűtés ez időpontig meghozza a kívánt eredményt.

A belügyminiszter nem tervez nagyobb területi változásokat a vármegyéknél

Budapest, november 24. A Ház mai ülésén folytatták a közuti járművek megadóztatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslatot részleteiben is elfogadták. Ezután az egyes vármegyei törvényhatóságok területeinek megváltoztatásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták F. Szabó Géza ismertetésében. Sztovszky Béla belügyminiszter kijelentette, hogy nem lesznek olyan irányú intézkedések, amelyek a vármegyék mai területi változtatásáról rendelkeznek.

Nagyobb területi átalakításokat nem tervez,

(Helyeslés), de ha közérdeket szolgáló szempontok követelik, s maguk az érdekeltek is kívánják, akkor a jövőben is a Ház elé terjeszti a megfelelő átcsatoló intézkedést. Ami a

közigazgatási reformot illeti, annak munkálatai serényen folynak. Eppen az anyag nagy terjedelme miatt kellett elhalasztani a javaslat benyújtását, ami azonban csak javára válik az ügynek. A benyújtási időpontot nem tudja pontosan jelezni, de kijelenti, hogy az hamarosan megtörténik.

Ezután a javaslatot általánosságban, majd pedig vita nélkül részleteiben is elfogadták s áttértek több külföldi hajóstársaság engedélyének meghosszabbításáról szóló belügyminiszteri jelentés tárgyalására, a melyet Jánossy Gábor ismertetett.

A Ház holnap folytatja ülését, a mely ma két órakor végződött.

Meghalt az orvosszövetség elnöke

Budapest, nov. 24. Dr. Székely Ágoston egyetemi tanár, a Pasteur-kórház igazgatója, az Országos Orvosszövetség elnöke ma délben meghalt.

A községi bíró megpofozta az ellenzéki szónokot

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt évben Nagyrábé község közbiratokosságának ülésén javaslat terjesztetett elő, hogy 10 milliót szavazzanak meg a községi istálló építésére. Ez a javaslat nagy ellenszenvet váltott ki és Kálmán János, valamint egy Galambos nevű egyén heves szónoklatot tartottak ellene.

Kálmár Gyula állítólag ilyeneket mondott Gyarmathy községi bírónak:

Ezzel akarta a bíró ur megörökíteni a nevét. Elpocsékolta a község vagyonát, romlásba vitte a falut.

Még hevesebben támadta a bírót Galambos József, mire a megbántott bíró alaposan pofonütötte az ellenzéki szónokot.

Galambos a pofon miatt feljelentette a heves természetű községi bírót, aki viszont rágalmozás miatt emelt vádat Kálmár és Galambos ellen.

Az ügyet ma tárgyalta a debreceni törvényszék Balogh-tanácsa, amely azonban a tárgyalást, több irat beszerzése céljából, elnapolta.

Közérdekű levelek

Hortobágyi állapotok

a Hortobágy-utcában

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Nem tudom, volt-e már olyan szerencsés, hogy a mostanihoz hasonló sáros időben a Hortobágy-utca környékére vezette-e utja. Mert, ha még nem járt s én őszintén kívánom, hogy ne is kényszerítse a sorsa arra, hogy esténként a Hortobágy-utca feneketlen mélységei között kelljen tojástartó járni, nehogy véletlenül kitörjön a nyaka. Eltekintve attól, hogy a nemes város burkolási programjából nem olvashattam eddig, hogy a mi utcánkra is sor kerüljön, de a Galiciából menekült honfitársak által népesített utcák a jövő évben mind burkolás alá kerülnek. A mai numerus clauzusos időkben igen elszomorító jelenségnek látom, kedves Főszerkesztő Uram, hogy bennünket, akiknek ősei pedig az elmúlt évszázadok alatt nemcsak a bérzei csatákban és kontremin ütközetekben véreztek, a galíciaiak kiszorítottak a város belső területéről, s így minden este életveszélynek vagyunk kitéve az ázsiai sötétség miatt, mert még villanylámpák is több száz méterre vannak egymástól. Ha már nem kövezik is az utcát, de legalább a sötétségen segítsenek az illetékesek, még mielőtt komoly következménye lenne a sötét és sáros utnak. Abban a reményben, hogy Főszerkesztő Urnak módja van rá, hogy az illetékesek figyelmét felhívja e tarthatatlan állapotokra, alkalmatlankodásomért szíves bocsánatot kérve, maradjon Főszerkesztő Urnak mindenkor kész híve: egy nem gheftóban született.

Sáthár Mihály

épület és műlakatos, víz és villanycsatlakozás vállalkozója. — Darabos-utca 50. sz.

Fizessen elő a Hajdúföldre

A rendőrség a jövőben minden igénylőnek kiadja a cselédkönyvet

(A Hajdúföld tudósítójától.) A cselédkönyvek kiadása körül sok zavar merült fel már amiatt, hogy a rendőrség nem adott cselédkönyvet azoknak, akiknek nem volt rendben az illetőségi ügyük. Most azután a belügyminiszter utasította a rendőrséget, hogy a cselédkönyvet ki kell adni azok részére is, akiknek illetőségi ügye nincs elintézve. A városi tanács ez irányban már tárgyalásokat is folytatott a rendőrséggel, amely ki fogja adni ezután a cselédkönyvet azok részére is, akik nem rendelkeznek illetőségi bizonyítvánnyal. A cselédkönyvben azonban feltüntetik, hogy a könyv tulajdonosának ügye még nincs rendezve.

Szülői értekezlet az állami reáliskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) November 21-én, hétfőn délután 5 órakor az állami reáliskolában kétszáz-nál több szülő jött össze, hogy a tanári karral együtt megbeszélje a napi nevelési problémákat. A bevezető előadást

dr. Zalai János,

az intézet igazgatója tartotta és feltárta a szülők előtt az első ellenőrző tanácskozás eredményét, melyet egyenesen megdöbbenőnek minősített. A mult esztendőhöz képest őrjási a visszaesés. A középiskolai ifjuság 50 százalékát a nemtörődomség és fegyelmetlenség jellemzi. Nem tanul, házi feladványait nem csinálja meg azzal a kijelentéssel, hogy nem tudja, vagy az iskolában egyszerűen lemásolja. Önműveléssel nem törődik. Sokat tartózkodik a szülői házon kívül, többnyire azzal az indoklással, hogy a délutáni órákra kell mennie. Olvasmánya a ponyvairódalom, nagy előszeretettel ragaszkodik a Színházi Élethez. Az okokat, melyek az ifjuság hanyatlását előidézik, a tanári kar a szülőkkel való tanácskozás után a következőkben állapította meg: Ugy látszik a nagy szünidő meghosszabbítása, mely egészségügyi és szociális okokból történt, nem jó hatással van az ifjuságra. Nagyon nehezen szokja meg a hosszú szünidő következtében az iskolát és még nehezebben jön bele a tanulásba és a rendszeres kerékvágásba. Pedig szeptembertől karácsonyig van a legfontosabb tanulási időszak. Sokat vannak az utcán azon ürügy alatt, hogy rendkívüli órákon vannak. Ezek meggátolására az értekezlet elhatározta, hogy a tanulók tanulmányait a legnagyobb szigorúsággal ellenőrizni fogja az iskola és a szülői ház folytonos érintkezése és az ellenőrző könyvecskék bevezetése által.

A második előadó

Husz Ödön

tanár volt. Az iskolában bevezetendő takarékosági mozgalomról értekezett nagy alaposággal megírt tanulmányában.

A szülők a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták a kitérően megalapozott értekezést, amelynek sok kitétele nem volt a leghizelgőbb, különösen a hölgyek öltözködését illetően. A megindult mozgalom elég szép eredményekkel kecsegtet. Végül a szülők külön-külön osztályonként értekeztek az osztályfőnökkel. Az értekezlet fél nyolckor ért véget.

Odesszában forradalom tört ki

Páris, november 24. Konstantinápolyon át érkezett jelentések szerint egész Déloroszországban heves összeütközések fejlődtek ki a moszkvai kormány hívei és Trockij követői között. Odesszában egy idő óta teljesen fölbomlott a rend. A városban és környékén valóságos fölkelés kezdődött és az utcai harcok mindennaposak. Konstantinápolyban arról is tudnak, hogy az

odesszai kikötő hajói kifutottak a nyílt tengerre, mert a városban dúló harcok miatt nem érezték magukat biztonságban. Moszkvából érkező jelentések is az elégtelenség növekedéséről értesítenek egész Oroszországban. A G. P. U. néven ismert politikai rendőrség külön osztályt létesített Trockij híveinek üldözésére.

A város szeretné Debrecenben felállíttatni a csepeli rádió régi adóállomását

A tanács akciót kezd a rádióállomás megszerzése érdekében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egyetemi földrajzi intézet igen érdekes beadványt intézett a városi tanácshoz. Az intézet elmondja, hogy a kormány most leszerelteti a csepeli rádió régi adóállomását és egy új állomást szerel fel Csepelen. A beadvány aláírói azt az ötletet vetik fel, hogy a városi tanácsnak lépéseket kellene tennie azirányban, hogy

a régi csepeli adóállomást Debrecenben állítsák fel újra.

A városi tanácsban Vásáry főjegyző kijelentette, hogy ez egészen reménytelen dolog, mert a kereskedelmi miniszter egyáltalán nem ad engedélyt arra, hogy a csepeli mellett még egy rádió adóállomás működjék.

Több tanácsstag kijelentette, hogy

azért mégis csak meg kellene próbálni a rádióállomás Debrecenbe való felállítását, mert mint hírlík, az új csepeli rádió az ország egyes részeiben nem fog hallatszani, miután lesznek bizonyos árnyékolt részek is. Ilyen Miskolc és Pécs. Ezek részére a debreceni rádió adhatná le a műsort.

Legnagyobb baj azonban, hogy Debrecenből legfeljebb csak a Csokonai-színház előadásait és egy-egy hangversenyt lehetne közvetíteni.

A tanács egyelőre nem hozott ez ügyben semmiféle határozatot, — azonban érdeklődni fog, hogy nem lehetne-e mégis megszerezni Debrecen részére a leszerelendő csepeli adóállomást.

A Capablanca-Aljechin sakkmérkőzés eddig a leghosszabb a sakkvilágbajnokság történetében

Már a harminckettedik játszmánál tartanak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Capablanca-Aljechin meccs kezdi próbára tenni a sakkvilág türelmét. Ilyen hosszú meccsre nincs példa a világbajnoki mérkőzések történetében.

A leghosszabb meccs is, — amely Steinitz és Zukersort között folyt le 1886-ban — csak husz játszmáig ment. Capablanca és Aljechin pedig már a harminckettedik játszmánál tartanak s a meccs vége még mindig nem látható.

Igaza volt Laskernek, amidőn azt

a reformot ajánlotta, hogy a sakkeredményeket nemcsak fél és egész egységgel kell kifejezni, hanem negyed és háromnegyed pontozással is lehessen minősíteni. Ilyen pontozás mellett rég befejezték volna ezt a remikbe futó meccset.

Érdekes, hogy

Capablanca eldöntetlen eredményt várt.

Még 4:2-re állott a most 4:3-ra álló meccs, amidőn így nyilatkozott. Hozzátette, hogy 1929-ben újabb mérkőzést akar Aljechinrel, amely

Mikulás-köszöntő.

Hahó, hahó! Kis pajtásom,
Öröm áll a házhoz!
Nemsokára szerencsénk lesz
Öreg Mikuláshoz...
Már azóta meg is indult
Fenyvesek aljából,
Tudom semmi nem hiányzik
Öblös batyujából...

Szeretné-e viszontlátni
Mikulás bátyánkat?
— A kis hangya szorgalmával
Keresd a „Hangyákat.”
Hangya-bolt van Debrecenben
Se szeri, se száma...
A Mikulás-regimentnek
Olcsóbb ott az ára!

Megkezdődött a nagy Mikulás-vásár a „Hangyában“

Feltűnő ez évben a Mikulások és Krampuszok szépsége, érdekes és ötletes figurája. De még feltűnőbb az áruk olcsósága.

Főzletek Rózsa-utca Tisza-palota és Arany János-u. sarok volt Csanak-üzlet.

a mostani meccs tanulságán okulva, csak tizenkét játszmás lesz. Nyer, aki a tizenkét játszmából több egy-séget ér el. Bevalja nyilatkozatában azt is, hogy Aljechin ellen nem tudott olyan eredményt felmutatni, aminőt remélt.

A meccs egyet már eddig is beigazolt:

Aljechin és Capablanca egyenrangú ellenfelek.

Egy adott játszmában, de meccsben is, bármelyik legyőzheti a másikat. Capablanca egyébként most ünnepelte 39-ik születésnapját.

FŐISKOLA

Katalin-est a Szent László-körben

A debreceni egyetemi hallgatók Szent László Köre csütörtök este pompás siker mellett tartotta meg Katalin-estélyét a Katholikus Otthonban. A mulatságot kitűnő műsor előzte meg, amelynek keretében Zsifross János elnök beszéddel, Karácsonyi Miklós egy finom novellával, Takácsy Dénes, Csiky-Mészáros Tibor zongorakiséréte mellett néhány frapánus énekessel, Olejár Mihály szavalattal s Gidófalvy Elemér zongoraszámával szerepeltek.

A műsor után hajnalig tartó tánc következett s a megjelentek mindvégig a legjobb hangulatban találták magukat a sikerült estélyen. A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiakban bocsátotta rendelkezésünkre.

Urasszonyok: Csiky Gergelyné, Ország Jánosné, Kovácsy Kálmánné, Tökés Gáborné, Szikora Lajosné, Papp Sándorné, Szabó Jánosné, Nemes Dénesné, Münzger Gyuláné. — Urleányok: Csiky Etelka, Ország Mancsi, Lehmann Baba, Szabó Ilonka, Szabó Sárika, Balogh Flórika, Balogh Teri, Ibrányi Olga.

A Nyiregyházi Dalárda december 3-án Debrecenben hangversenyezik

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Nyiregyházi Várcsi Dalegylet, amely egyike az ország legnívósabb amatőr énekkarainak s amely a szegedi országos dalosversenyen is respektábilis sikerrel szerepelt az első (nehéz műdal-) csoportban, a Debreceni Városi Dalegylet meghívására a jövő hét szombatján, december 3-án Debrecenben fog hangversenyezni. A hangversenyen a Debreceni Városi Dalegylet is szerepelni fog. A hangverseny művészi színvonalon állónak ígérkezik minden tekintetben, annyival is inkább, mert bemutatásra kerül Farkas Nándor zeneszerzőnek két olyan hatalmas kórusdarabja, amelyekről a főváros legtekintélyesebb muzsikusi és zenekritikusai állapították meg, hogy a maguk nemében zseniális kompozíciók.

Mindkét dalegylet fokozottabb ambícióval készül a hangversenyre, amely valószínűleg a Zenede hangversenytermében kerül lebonyolításra. Előre is felhívjuk a zene- és dalkedvelő közönség figyelmét a hangversenyre. A hangverseny részletes műsorát a jövő héten fogjuk közölni olvasóinkkal.

Bakóczy Juliánna női szabó

BATTHYÁNYI-U. 3.

Elsőrendű munka, mérsékelt árak!

A debreceni MANSz közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni osztálya november 26-án, szombaton délután 5 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a Széchenyi-utcai Otthonában, az összes szakosztályokkal együttesen. A közgyűlés programján mindenekelőtt az elnöki beszámoló, majd a titkári jelentés szerepel. A közgyűlésen a központot Gregersen Lujza, a protestáns nőmozgalomnak vezéralakja fogja képviselni, aki már járt Debrecenben, ahol nagyszerű előadásával hatalmas sikert aratott. Ezuttal a MANSz szombati közgyűlésén gyermekvédelmi előadást fog tartani. A programon szerepel Martinek Ferencné, a MANSz kulturális szakosztályi elnöknőjének jelentése a szövetség nagyarányú jövő programjáról, továbbá Garda Dezsőné az internátusi életéről tart beszámolót.

A szombati közgyűlésre a MANSz elnöksége ezúton hívja meg tagjait.

Szén-gázmérgezés

a Déri-muzeumban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdáról csütörtökre virradó éjjel szén-gázmérgezés történt a Déri-muzeumban, amelynek termetét szénmelegítővel szárítják. A helyiségben Szabó István és Varga Mária munkások huzódtak meg éjszakai szállásra s mindketten súlyosabb természetű gázmérgezést kaptak. Szerencsére a házbeliek idejekorán észrevették az ájultan fekvő munkásokat, akiket sikerült eszméletre téríteni.

Vigest a Népházban

A Népházi Vigesték november 26. és 27-én szombat és vasárnap este 8 órakor kezdődő műsorán ismét méltán kelthet nagy érdeklődést városszerte. Csapó Mária, a Csokonai-színház volt kedvenc művésznője verseket szaval és Dóczy „Csók” című vigjátéka egy bájos jelenetét adja elő. Mihály Ilonka Hoór-Tempis Erzsébet a városi zenede művésztanárnője egyik legkiválóbb növendéke opera áriákat és műdalokat énekel. Nógrádi József, a kitűnő komikus újabb kacagató kuplékkal szerepel. Kiemelkedő száma lesz a műsornak Farkas Imre a népszerű író és zeneszerző egyik legbájosabb kis operettjének a Kis kadétnak előadása, amelyben Reider Böske, a színi akadémiának egyik legtehetségesebb végzett növendéke, ki jelenleg városunkban tartózkodik s kivel fővárosi színházak tárgyalnak szerződöttes céljából, játsza el egyik parádés szerepét. Kivülre a kis darabban Árvay László, Nógrádi József, Teleky Pál, Laczkó József nyújtanak elsőrangú alakításokat, a még bemutatásra kerülő jobbnál-jobb vigjelenetek és tréfákban szerepel a kitűnő Pálffy Ica, ki elismert vérbeli komika, valamint az együttes már jól ismert többi kiváló tagjai.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, mely ez elsőrangú műsort kíséri, jegyekről tanácsos elővételben gondoskodni özv. Roth Kálmánné Kosuth-utca 58. sz. alatti trafikjában. Helyárak: Zsöllye 1 pengő, I. r. ülőhely 80, II. r. 60 és III. r. 40 fillér.

Hirdessen a Hajdúföldben

A kultuszminiszter tárgyalásai Debrecenben az elemi iskolák fejlesztése és az egyetemi tanárlakások felépítése ügyében

A debreceni elemi iskolákban legalább husz új tanteremre van szükség — Nyolcszáz ezer pengőbe kerülne a tanárlakások felépítése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Klebelsberg kultuszminiszter csütörtökön tudvalevőleg Debrecenben tartózkodott és itt fontos tárgyalásokat folytatott a debreceni elemi iskolák fejlesztése és az egyetemi internátusok ügyében.

Az iskolák építése ügyében tartott értekezleten résztvett az egyházak képviselőitében Lindenberger János r. kath. prépostplébános, Szele György, Uray Sándor és Molnár Ferenc ref. lelkészek, dr. Juhász Nagy Sándor egyh. főjegyző, a város képviselőiben dr. Vargha Elemér tb. főjegyző és dr. Csűrös Ferenc közm. tanácsnok, továbbá Huszka Ernő min. tanácsos és Vasady Lajos kir. tanfelügyelő.

A kultuszminiszter kifejtette, hogy a debreceni elemi iskolák fejlesztésének megbeszélése céljából érkezett Debrecenbe és pedig a miniszterelnök megbízásából. Kifejtette, ezután, hogy a város belterületén létesítendő új iskolákat továbbra is a felekezetek kezébe akarja adni és az állam messzemenő támogatásával akarja biztosítani, hogy Debrecenben életeres felekezeti iskolák legyenek.

Ezután hosszú vita indult meg arról, hogy Debrecenben mely területek tartoznak a belsőségekhez és melyek a külsőségekhez. Ez a megbeszélés azzal az elvi megállapítással záródott, hogy

a várost közvetlenül övező kert-ségek és telepek belterületeknek számítanak az iskoláztatás szempontjából.

Megállapodás jött létre arra nézve is, hogy a központi statisztikai hivatal egy küldöttjének vezetésével a város belterületén lévő összes tankötelesekről s ezeknek az adatoknak alapján állapítják meg, hogy a város mely területein kell az új iskolát létesíteni. Annyi már eddig is bizonyos, hogy

legalább 20 új tanteremre van szükség.

Végleges megállapodás jött létre arra nézve is, hogy az új tanterem, iskolák, építésének egyharmad részét a felekezetek, kétharmad részét az állam viselik.

A tanári lakások felépítése 800,000 pengőbe kerülne

Déli egy órákor az orvoskari dékán hivatalban a kultuszminiszter, dr. Verzár Frigyes rektor, az egyetemi dékánok, Magyary Zoltán h. államtitkár, Magoss György polgármester és Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok részvétele mellett az egyetemi tanári lakások ügyében volt értekezlet.

Verzár Frigyes rektor az értekezleten elmondotta, hogy az egyetemi tanárok nagyrésze a város belterületén lakik, másik részük pedig a Nagyerdőn az egyetemi internátusokból átalakított, egyáltalán

meg nem felelő lakásokban helyezkedett el.

Hat tanár más városból jár előadást tartani. Az ifjuság lakásvi-szonyai egyenesen siralmasak, mert a számára épült internátust tanári lakásokul foglalták le.

Magoss György polgármester mu-

tatott rá ezután arra, hogy az egyetemi telep és ezzel együtt a tanári lakások teljes kiépítése egyenesen kötelessége az államkormányának. A város már minden áldozatot meghozott az egyetem érdekében, most tehát a kormányon van a sor.

Klebelsberg kultuszminiszter erre kifejtette, hogy

a tanári lakások felépítése 800.000 pengőbe kerül

és így nagy pénzügyi nehézségek vannak. Kérte, hogy a pénz előteremtése érdekében a város és az egyetem intézzen feliratot a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez.

Wodetzky József, Szilády Zoltán és Hoffer András előadásai a Népszerű Főiskolán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Tisza István Tudományos Társaság II. (orvos-természettudományi) szakosztálya folyó évi november hó 22-én, kedden délután fél 6 órakor a Kollégium tanácstermében tartotta XXVI. rendes ülését. Először Dr. Wodetzky József egyetemi ny. r. tanár mutatta be dr. Mohorovic Stjepan dolgozatát: a rotaciona fényre való hatásról. Az általános relativitás elmélet szerint a centrifugális erő és gravitációs erő egyforma természetűek. Minthogy az említett elmélet szerint erős gravitációs térben a fény irányától eltérítést szenved, hasonló hatást kell kimutatni a gyorsan forgó fényforrásokkal. A hatás itt a szinkrononak eltávolodásában nyilatkozik meg. Ezt laboratóriumi kísérlettel lehetne megmutatni. Ha ily haas nem mutatkozik, akkor az ugynevezett általános relativitás elmélet alapjai nem helyesek. A kísérlet a centrifugális erő transzverzális és longitudinális hatásának kimutatására egyaránt alkalmas. Utána dr. Szilády Zoltán egyetemi m. tanár mutatta be dolgozatát: „Uj állatrendszer” címen, az állatvilágnak azt a csoportosítását ismerteti, amelyet ő állatani előadásaiban megszerkesztett, hogy az eddig használt rendszernek bonyolódottságait és hibáit kiküszöbölje. Előadását, mint a Tisza István Társaság képviselője a múlt ősszel a budapesti X. nemzetközi zoológus kongresszus előtt is beterjesztette. Majd dr. Hoffer András egyetemi m. tanár „Rudabányácska egykori bányászata” címen tartott előadást. Rudabányácska zempléni megyei község határában, a Nagy Bányi hegyen egykori bányászati nyomait találta. A meglevő irott emlékekből megállapítható, hogy ott a XIV. és

A tanári lakások a központi épület két oldalán az egyetemi sporttelep felé vezető uton épülnének. Szükséges azonban, hogy a város ezt az utat kiépítse. Magoss polgármester kijelentette erre, hogy ezen nem fog mulni a tanári lakások felépítése, mert a város hajlandó az utat kiépíteni.

Ezzel a helyzet teljesen tisztázódott és most már a város, valamint az egyetem képviselői a legrövidebb időn belül elkészítik azt feliratot, amelyben kérik fogják, hogy a kormány a tanári lakások építéséhez szükséges összeget bocsássa a kultuszárca rendelkezésére.

XV. századokban ércet bányásztak, de hogy milyen ércet, azt nem. Egy időben a községnek Aranylábú Bányácska volt a neve, az aranylábú melléknév módost jelent. A geológiai viszonyokból arra kell következtetnünk, hogy az arany, illetve nemes fémek voltak a bányászati anyaga. Fontos volna a kutatást ebben az irányban még anyagi áldozatokkal is tovább folytatni.

— Rádió-műsor. November 25. Péntek. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 4: Szentgyörgyi Gusztáv felolvasásai: „A siketnémák hangos beszéde.” 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye, vezényel Komor Vilmos. A tánc fejlődése a zenében. 1. Rameau: Menuet Passepied Tambourin. 2. Mozart: Hat német tánc. 3. Respighi: Antik táncok. 4. Strauss: Roses du Midi, keringő. 5. Pency Tomson: Kicsi médi, kicsi bébi, charleston. 6.15: Sportelőadás. Siklóssy László dr. felolvasása: „Testnevelés a középkorban”. 6.45: Bodán Margit magyar nóaestje. 1. Régi magyar dalok. 2. Októbernek eljével el kell masirozni. 3. Újabb magyar dalok. Kísér Kurina Simi és cigányzenekara. 8.15: Hans Götting dr. németnyelvű irodalmi előadása: „Banberg — meine Heimstadt”. 9. Norvég est. Közreműködnek: Regéczy Ilona, Turán Mária és S. Gervay Erzs. 1. Grieg: Szonáta C-moll. (Regéczy—Turán.) 2. Sinding: Hegedűverseny (op. 45). (Regéczy.) 3. Grieg: a) Utolsó tavasz. b) Csónakban, c) Első találkozás, d) Jó reggelt. (Gervay.) 4. Grieg: a) Parasztlakodalom. b) A törpék menata (Turán.) 5. a) Halyorsen: Andante religioso. b) Grieg: Solvejg dala. (Hubay-Átirat.) (Regéczy.) 10.30: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 10.50: A Britannia-nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577.) D. e. 11 és d. u. 4.15: Hangverseny. 5.20: Gyermekezené. 8.30: Hangverseny. Berlin (483.9.) D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 8.30: Hangverseny. 10.30: Szórakoztató zene. Boroszló (322.6.) D. u. 4.30: Keringők. 8: Fuvós kamarazene. 9. Vidám óra. Majna-Frankfurt (428.6.) D. u. 1: Gramofon-zene. 8.15: Szonáta-est. 9.15: hangverseny. Prága (348.9.) D. e. 12.05: Hangverseny. D. u. 4.30: Kamarazene. 7.15: Hangverseny. 8.10: Szórakoztató zene. 10.20: Táncczene. Róma (450.) D. u. 5.30: Ének- és zenekari hangverseny. 8.40: Könnyű zene. London (361.4.) D. u. 2 és 4.50: Hangverseny. 7: Zenekari hangverseny. 8.55 és 10.35: Szimfonikus hangverseny. 12: Táncczene.

Trianoni

gyászjelvény

kapható
40 fillérért

a Hajdúföld kiadóhivatalában.

HIREK

1927 november 25 (Péntek)

Prot.: Katalin Kath.: Katalin vt.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Változóan felhős, tulnyomóan száraz idő, gyenge éjjei fagyja.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-u. 18.) Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy Hunyady-u. 5.) Magyar Korona (Péterfia u. 10.) Nádor (Szent Anna-u. 66.) Csokonai Mester-u. 43.) Arany János (Csapo-u. 66.)

Geduly Henrik ev. püspök Debrecenben. Az ev. egyetemes egyházi elnöke, a tiszai kerület püspöke, Geduly Henrik a napokban meglátogatja a debreceni ev. híveket és november 27-én, advent első vasárnapján d. e. 10 órakor istentiszteletet tart.

Dr. Gulyás István iparostanonciskolai igazgató előadása az Iparoskörben. Az Iparoskör vasárnapi, november 27-iki kultur-délutánjának előadója sikerült megnyerni dr. Gulyás István iparostanonciskolai igazgatót, aki tanoncnevelésről fog előadást tartani. Már magában az igen aktuális téma is nagy közönséget fog vonzani, de ezenkívül Konrad Zoltán saját költeményeiből olvas fel, — ami szintén nagy érdeklődésre tarthat számot. A kultur-délután az Ipartestület dísztermében lesz megtartva, délután 4 órai kezdettel.

Salánky József előadása a Közegészségügyi Egyesületben. Dr. Salánky József városi tisztiorvos november 26-án, szombaton délután 6 órakor a városháza közgyűlési termében tartja meg a Közegészségügyi Egyesület előadássorozata kapcsán általános érdeklődésre számot tartó, értékes és tanulságos előadását a hevenyfertőző betegségekről és az ellenük való védekezésről. Az előadást vetített képekkel kíséri. A közérdekű előadást bizonyára nagy számú közönség hallgatja meg. Az előadás díjtalan, bárkit szívesen látnak.

Az osztálysorsjáték huzása. Az osztálysorsjáték huzásán a következő nagyobb nyeremények huztak ki: 600 pengőt nyertek: 7358 25612 34439 59963 65508 77984. 300 pengőt nyertek: 4466 7696 19011 24218 31510 33570 44879 61149 65212. Ezenkívül 20 szám nyert 200 pengőt és 963 szám nyert 75 pengőt. A legközelebbi huzások december 20-án és 21-én lesznek.

A magyar néplélek válsága. Besenyei Lajos dr. nagyrékű tanulmánya, amelyben klasszikus alaposággal és nagy elmélyedéssel vizsgálja a magyar faj krízisét, megjelent a Ker. Nemzeti Liga kiadásában. Az egyesület elnöksége felhívja tagjainak és keresztyén nagyközönségének figyelmét arra, hogy a tartalmas és izléses kiállítású füzet Martinek Ferenc főpénztárosnál (Debreceni Első Takarékpénztár) és a Hajdúföld kiadóhivatalánál vehető át.

Ada Sári tüneményes hangja tavaszal elbűvölte a debreceni kötetlenek. November 25-én Zenekedvelők első bérleti hangversenye iránt óriási érdeklődés. Napjegyek Méliusznál.

Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

1927 november 24

Nagy érdeklődés nyilvánul meg az Ébredő Almanach iránt. Az Ébredő Magyarok Egyesületének 1928. évi évkönyve, mint azt a Hajdúföld már jelentette, ifj. dr. Liszt Nándor szerkesztésében megjelent. A képekkel illusztrált évkönyv tartalmazza az Action Francaise nagyszerű karikatúráit, az orosz szovjet vezéreinek a Weltkampfbán közölt gunyrajzait, továbbá Prohászka Ottokár és ifj. Szoboszlai Sándor arcképeit, Farkas Edith alapítványi hölgy remekbékészült Prohászka-nekrológiát, Bodor Aladár hatalmas lendületű költeményeit, Lendvay István gyönyörű cikkét, Besenyei Lajos professzor klasszikus szépségű írását, Hubay Kálmán lapszerkesztő publicisztikai remekművét és sok más érdekes cikket. Az évkönyv egy pengőért kapható az EME Kálvin-téri irodájában.

Megfeleltek a hortobágyi állatorvosi állás megszüntetését. A közgyűlés legutóbbi ug határozott, hogy az egyik hortobágyi állatorvosi állást megszünteti s a hortobágyi állatorvosok egyikét a vágóhídon szervezendő új állatorvosi állásra helyezi át. Ezt a határozatot a mezőgazdasági bizottság elnöke megfelelően azzal az indoklással, hogy a közgyűlés határozata a gazdaérdekeket sérti. A felelőst felterjesztik a belügyminiszterhez.

Szibert Gyula nem kapja vissza 8000 pengő bánatpénzét. Ismeretes, hogy a városi erdők kitermelésére hirdetett versenytárgyalás után Szibert Gyula vállalkozó visszavonta az ajánlatát, mire a közgyűlés úgy határozott, hogy Szibert elveszti a letétbe helyezett bánatpénzét. Szibert Gyula most beadványt intézett a városi tanácshoz és kérte, hogy a 8000 pengő bánatpénzt részére utalják vissza. Szerinte Kovács Gyula is visszalépett az ajánlatától, de az ő bánatpénzét nem tartotta vissza a város. A tanács a csütörtöki ülésében foglalkozott ezze a kérelemmel és úgy határozott, hogy Szibert bánatpénzét nem adja vissza, mert a közgyűlés határozatát a tanács nem másíthatja meg.

Debrecen egyes utcáin eltiltották a teherautó forgalmat. Az államrendőrség debreceni kapitány-sága az átvonuló teherautó forgalmat a Hunyadi-utcán, továbbá a Szent Anna-utcán a Bathyányi-utca és Ferenc József-ut közű részeken, hasonlóképpen a Csapó-ut-cának a Vár-utca és Ferenc József-ut között elterülő szakaszán forgalom biztonsági szempontból eltiltotta. Ez a tilalom a tilalmazott utca-részekben fekvő egyes meghatározott helyeknek teherautóval esetenként való felkeresését nem érinti. Aki a fenti tilalom ellenére vét, kihágási uton fog felelősségre vonatni.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szives figyelmét.

Bréhm: Állatok világa, tíz kötetben, félbörkötésben alkalmi árban eladó. Megtekinthető Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 6—12.

Hó- és sárcipők javítását legjobban készítik Molnár Testvérek, Nagytemplomnál. Telefon 727.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok:

Szolnoki István ref. földmives—Vigh Sára ref. Soltész Gábor András róm. kath. főpincér—Hellenberger Mária róm. kath. Dobi Károly ref. ácssegéd—Somogyi Rebeka ref. Rózsa István gör. kath. cipész—Pintye Zsuzsanna ref. Farkas Béla ref. vas-kereskedősegéd—Bruckner Róza ref. Kovács István ref. földmives—Vincze Erzsébet róm. kath. Tökés Ferenc ref. munkás—Kalmár Erzsébet ref. Baka Géza Ferenc ref. városi hivatalnok—Makádi Erzsébet Rozália ref. Egyed György róm. kath. erdőmérnök—Flóra Gizella Margit róm. kath. Szabó Imre ref. napszámos—Bak Zsuzsanna ref. Koroknai József ref. cipész—Bujdosó Margit ref. Csiki József róm. kath. lakatossegéd—Koppányi Eszter ref. Badar Béla ref. pékmester—Arany Erzsébet ref. Kovács Lajos ref. kereskedő—Várady Sára ref. Schumann János róm. kath. szövőmester—Baranyi Mária ref. Szoboszlai János ref. lakatos—Mártonfi Margit ref. Porkoláb Sándor ref. hivatalnok—Andrej Margit gör. kath. Nagy Sándor ref. napszámos—Balla Mária ref. Borbély István ref. órásmester—Kis Erzsébet ref. Kis Sándor ref. cipész—Solnoki Margit ref. Dr. Jarolin Nándor Antal Gyula róm. kath. orvos—Szányi Vilma Erzsébet Margit róm. kath. Nagy Ferenc róm. kath. gazdálkodó—Hüse Julianna ref. Jóri László róm. kath. esztergályos—Mészáros Mária ref. Buzás István ref. napszámos—Szentmiklósi Julianna ref. Józsa Ferenc ref. cipész—Csizmadia Ilona ref. Matkó József ref. vonatfékező—Rácz Julianna ref. Gyöngyösi János ref. ácsmester—Némethy Katalin ref. Nagy György ref. máv. altiszt—Csuka Zsófia ref. Tóth József Adorján Mátyás róm. kath. postafelügyelő—Szabó Sarolta róm. kath. Fele Imre ref. hentessegéd—Fehér Eszter ref.

Eljegyzések:

Pamper Győző róm. kath. tizedes—Szabó Etelka ref. Balogh Mihály gör. kath. földmives—Stancz Ilona róm. kath. Domokos Lajos ref. vonatkísérő—Sóvágy Róza ref. Székács Ferenc ág. ev. okl. gazda—Somossy Leona Margit ref. Sóvágy Béla ref. adóoszt. Palyó Etelka r. kath. Pap László ref. cipész—Ókrös Mária ref. Lapát Béla róm. kath. hivatalnok—Schürger Erzsébet Klárisza róm. kath. Tóth István ref. gazda—Szilágyi Mária ref. Veres József ref. kömives—Dávid Ilona ref. Hodosi Antal ref. földmives—Nagy Róza ref. B. Szabó József ref. földmives—Szentesi Mária ref. Radócz Ferenc róm. kath. gazdálkodó—Hegedűs Zsuzsanna ref. Magyar Ferenc róm. kath. kádár—Papp Julianna ref. Veress Lajos ref. egyetemi laboráns—Tóth Róza ref. Baumann Olivér Sándor róm. kath. hatósági üzemelő—Csáthy Ilona róm. kath. Patonay Antal róm. kath. fodrász—Sz. Kovács Margit ref.

Születések:

Bácsi János földmives fia, Gyula és leánya, Katalin ref. — Gánicz Miklós pályaoer leánya, Erzsébet gör. kath. — Lucskal Bálint kocsis fia, Bálint ref. — Hüse Lajos erdőtelepítő fia, Lajos ref. — Csánk István m. kir. tüzérszázados leánya, Ilona róm. kath. — Bakóczy József gazdálkodó fia, József ref. — Napravnik Adolf Bohuszlav számvevő főmester fia, Sándor róm. kath. — Izsó Sándor kisbérlo leánya, Katalin ref. — Kun Lajos kömives leánya, Katalin ref. —

Kovács István kőfaragó leánya, Olga róm. kath. — Tóth Albert kisbirtokos leánya, Piroska ref. — Szmarek György rendőr fia, György róm. kath. — Bosznai István mozdonyvezető leánya, Gabriella róm. kath. — Gurbai Lajos sármunkás fia, László ref. — Szalai István fuvaros leánya, Margit ref. — Oláh Károly pályamunkás leánya, Irma ref.

Halálozások:

Számadó Józsefné Tóth Róza ref. 36 éves. — Czina Mária ref. 1 napos. — Macz Katalin róm. kath. 7 hónapos. — özv. Sallai Sándorné Kállai Zsuzsanna ref. 78 éves. — Pávai Gábor gazdálkodó ref. 67 éves. — Simon Magdolna ref. 7 hónapos. — Wiener Sámuel izr. 74 éves. — özv. Ábrányi Andrásné Csapó Sára ref. 74 éves. — Juhász Miklós ref. 40 éves. — Kálló Sándor ref. 4 éves. — Kökényessy Róbert róm. kath. 2 hónapos. — Kulcsár József máv. felvigyázó ref. 69 éves. — Csatlós Györgyné r. kath. 45 éves. — Nánási Jánosné Horváth Mária ref. 57 éves. — Kovács József róm. kath. földmives 71 éves.

Előadások a Népszerű Főiskolán. A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon csütörtökön délután 5 órakor Szondy György leánygimnáziumi tanár tartotta meg Az állatok gyermekkorára c. élvezetes és kedves előadást, amelyben sok-sok érdekes megfigyelést és jellemző tünetet mutatott be az állatvilágban megnyilvánuló szülői szeretetről. Utána 6 órakor Wallisch Oszkár egyet. lektor tartotta meg az olasz Rinasciamentó szobrászata c. előadását, amelyben az olasz kultúra legérdekesebb történetét változta nagy tudással és jó előadásmódban. Mindkét előadó a jövő hét csütörtökén, december 1-én folytatja előadását.

Előadás a Kálvinisták Templomegyesületében. A ma déutáni vallásos összejövetelen, mely a Kollégium dísztermében 6 órakor lesz, előadást fog tartani dr. Dancsházy Sándor lelkész „Ifjúságunk súlyos kérdései” címmel. Az ifjúság ügyével behatóan foglalkozó lelkész előadására felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Szaval: Kósa Kornélia Muraközy Gyulától egy hazafias költeményt. A vallásosdélutánt ének- és ima nyitja meg.

Izgatott a Kormányzó és a hadsereg ellen. Juhász Sándor halmai cipész ez év elején a Miskolc—hidásmeteti vonalon utazott. A vasúti kocsiba bejött egy rokkant, aki kéregetett, mire Juhász azt mondta:

— Nem adok semmit! Minden rokkant gazember. Mért dugta ki a lábát a dekungból. — Ezután piszkos szidalmakkal árasztotta el a homvédséget és a Kormányzót.

Juhász ügyében csütörtökön tartott főtárgyalást a debreceni királyi törvényszék. Juhász természetesen mindent tagadott, azonban a kihallgatott tanuk ellene vallottak. Több tanu kihallgatása céljából a bíróság einapolta a tárgyalást.

Hölgyek figyelmébe!

Egész gummitűző	12 P-től
Szövet osipőfűző	8 P-től
Harisnyatartó	3 P-től
Mollartó már	2 P-től

szereshető be

Biri Rózánál

Debrecen, Piac utca 42.

Megvételre kínálta a lopott tehenet. Jelentette már a Hajdúföld, hogy a debreceni államrendőrség tehenlopás gyanúja miatt őrizetbe vett egy vidéki parasztembert. Az a gyanu merült fel ellene, hogy Munkács István nagykállói tanyájáról elhajtott egy tehenet. Egy bellegelői gazda épen az újságból olvasta a lopási esetet, amikor megjelent nála a parasztember és tehenet ajánlott megvételre. A gazda gyanút fogott és feljelentésére őrizetbe vették a titokzatos tehenárutót, aki nyiradonyi polgárnak vallotta magát s akít még csütörtökön átkísérték Nyiradonyba, hogy igazolhassa magát.

Gazdasági szaktanfolyam Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a földreform során földhözjuttatott kiscgazdák számára 4 hetes időtartamu gazdasági szaktanfolyamot rendez a tél folyamán Debrecenben. A tanfolyamon a debreceni m. kir. gazdasági akadémia tanárai és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szaktisztviselői tartanak a mezőgazdaság minden ágából 48 egy órás szakelőadást. A tanfolyamon résztvétel ingyenes, de a beiratkozott résztvevők minden előadáson pontosan megjelenni kötelesek. A tanfolyam helyét és pontos idejét később fogjuk közölni.

A bérkocsisok csak zártkocsikkal fuvarozhatnak. A városi tanács nemrégiben kötelezte a bérkocsisokat, hogy november közepétől zártkocsikkal álljanak ki a standra. Tíz bérkocsis, akinek nem volt megfelelő zártkocsija, most arra kérte a tanácsot, hogy ettől a rendelkezéstől tekintsen el, mert a bérkocsisok rendkívül nehéz viszonyok között élnek és nem tudják beszerezni a drága zártkocsikat. A tanács megállapította ezzel szemben, hogy a kérelmezők mind jómódu föld- és háztulajdonosok, tehát igenis beszerezhetik a zártkocsikat. Éppen ezért a tanács fentartotta eredeti rendelkezését és ragaszkodik hozzá, hogy a bérkocsisok télen csak zártkocsikkal fuvarozhatnak.

Angol és francia divatlapok, bel- és külföldi folyóiratok legjobb beszerzési forrása Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Rt. Debrecen, Ferenc József-ut 8. szám.

SZÍNHÁZ

A Csokonai színház műsora.

Péntek este bérletszünetben: A legkisebbik Horváth lány. Timár Illával.

Szombat este bérletszünetben: Csattan a csók. Először.

Vasárnap délután mérsékelt árral: Bob herceg.

Vasárnap este bérletszünetben: Csattan a csók.



A színházi iroda hírei:

Ma, pénteken este fél 8 órakor:

A legkisebbik Horváth lány.

Timár Illa felléptével.

TISZTVISELŐ-EST.

Minden tisztviselő úgy a támlás-székekből, mint a páholyok árából 30% kedvezményt kap.

Holnap, szombaton este fél 8-kor rendezes helyárral: Elek Ica, Ferenczy Marian, Halasiné felléptével: CSATTAN A CSÓK.

Maurice Yvain ragyogó operettje.

KACAGÓ-EST!

Rendező: Remete Géza.

Karnagy: Szathmáry Endre.

Főszereplők:

Arlette	Elek Ica
Achille	Fülöp Sándor
Bouillon Fallouxné	Turbók Rózi
Camille	Ferenczy Marian
De Gravere	Virágháthy Lajos
Lucien, a fia	Antók Ferenc
Pontaves	Szigeti Jenő
Pontavesné	Halasiné
Colignac, polgármester	Szirmai V.
Savinien	Rajz János
Celina, szobalány	Torma Gusztó
Lulu	Tendl Mariska
Lili	Nép Elza
Tampon	Mihályi Ernő
Colette	Szathmáry Margit
Deodat, inas	Szigethy Andor

Falrengető kacagások, ragyogó ének- és táncszínek, szellemes pár jelenetek, mulatságos helyzetek, charleston pikáns jelenetek, mesés toalettek, csodás rendezés.

Csattan a csók előadásait kizárólag felnőttek nézhetik meg!

A színház igazgatósága ezúton is tisztelettel felhívja a t. szülőket, hogy serdülő gyermekeiket semmi szín alatt se engedjék a Csattan a csók előadásaira!

A Csattan a csók előadásaira tömegesen váltják jegyeiket az érdeklődők! Jegyváltás 10-1 és 4-6 óráig!

Vasárnap délután mérsékelt árral fél 4 órai kezdettel

BOB HERCEG.

Timár Illa felléptével.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma váltsa meg a Bob herceg vasárnap délutáni előadására a jegyeket!

Ijúsági előadások szerdán, november 30-án és csütörtökön, december 1-én. Ez alkalommal nagy operett kerül színre. Az ijúsági előadások jegyei hétfőtől árusítatnak a jobboldali pénztárnál kizárólag délután 4-6 óra között!



Mozgósínházak közleményei:

Péntek — Szombat — Vasárnap:

VIGSZÍNHÁZ

Kizárólag csak felnőtteknek!

VILÁGFILM!

Br. di Sándor színműve után:

LYON LEA

színelmi történet az orosz háborúból 10 fevo ásbán A főszerepekben: IVAN MOSJOUKINE és MARY PH LBIN

Megelőzik:

Gyűlöltöm a nőket és Pötyike költözködik boházatok.

POLLO

Buster és a csodakerék és Pötyike szerelmes boházatok.

CONRAD VEIDT első amerikai filmje:

Máglya és élet

Egy kö épkori költő regénye 10 felv.

URANIA

Szombattól! Szombattól!

Ordögparipa

Egy csodáló ka andjai a rézbőrűeknél 7 felvonásban.

Ta:zan

és az

aranszörű oroszlán

fi mregény Afrika ismere len vidékeiről 8 felvonásban.

A TÖZSDÉ

A karcagi MOVE kerületi junior birkózó-versenye az egyesület kérelmére december hó 4-ére halasztott el. Paulovich sk., kerületi előadó.

A pengő Zürichben 90.77 1/2

Budapest 90.77 és fél. Berlin 123.77 és fél. Newyork 518.47 és fél. London 2528.50. Páris 20.39. Milano 28.22 és fél. Prága 15.37 és fél. Belgrád 9.13. Bukarest 3.21. Bécs 73.12 és fél. Amsterdam 209.40.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.80—27.95, száz „belga” 79.55—79.85, száz cseh korona 16.87—16.95, száz dán korona 152.85—153.45, száz dinár 10.01—10.07, száz dollár 568.20—570.20, száz francia frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 230.15—131.15, száz engyel zloty 63.85—64.15, száz leu 3.50—3.55, száz lira 30.80—31.—, száz német márka 136.10—136.60, száz osztrák schilling 80.30—80.65, száz norvég korona 151.45—152.05, száz svájci frank 110—110.40, száz svéd korona 153.65—154.25. — A nemesérmékon a magánforgalomban a husz koronás aranyat 22.80—23.10, az ezüst egykoronást 0.38—0.40, a forintost 1—1.10, az ötkoronást 2—2.10 pengővel jegyezték.

Gabonátözsde.

A készrúpiacra szintén vontatott volt a forgalom, de a névleges jegyzések a tegnapi árnívón mozogtak. A tiszavidéki búzát 30.05—31.10, az egyéb szarmazású búzát 30.05—30.90 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 28.85—29 pengő között mozgott.

A liszt- és öreménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztárakat. A korpa ára 18.50—19 pengő budapesti paritásában.

A terménycikkpek piacán csak a tengeri és a zab iránt volt élénkebb a kereslet. A tengerit decemberre vásárolták 22 pengős áron. A zabot 23.75—24 pengővel jegyezték.

A magpiacon a napraforgómagot keresik s hírek szerint külföldi számlára vásárolják. Állomásról 31—31.755 pengő fizetnek a napraforgómag métermázsájáért.

Állatvásár.

A sertésvásáron lanya volt az irányzat. — Árak: Zsirsértés öreg la 148—152, lla 142—146, fiatal nehéz 158—160, közép 146—152, könnyű 124—126, szedett közép 136—140, angol urasági hussértés 150—152, angol szedett 136—140 fillér kg-ként. Szalonás félsértés 184—194, szalonna nagyban 180, hus 192—208, zsír 198 kg.-ként.

Budapestre utazik?!

20 százalék engedményt kap,

mint ezen lap előfizetője

olcsó szobaárainkból.

10 százalék engedményt kap,

olcsó éttermi árainkból.

(Kitűnő házikonyha!)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét

egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás,

szigorú családi jelleg.

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy

okvetlen nálunk szálljon meg

Grand Hotel Park

Nagyszálloda BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10. szám

A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Óvás!

Az u öbbi időben gyakran bukkannak fel világhírű készítményünk silány utánozatai, amelyek megtévesztően utánozzák a Diana sósborszesz közismert jellegzetes alakját.

Ezek ellen a védjegybitorlást és tisztességtelen versenyt képező üzelmek ellen ivénybe vesszük a rendelkezésünkre álló és súlyos következményekkel járó törvé yes e közöket.

Óva intünk mindenkit az ilyen megtévesztő utánozatok forga ombahozatalától és kérjük a fogyasztóközönséget, hogy a netán tapasztalt visszaéléseket saját érdekében közölje velünk.

Diana Ipari és Kereskedelmi Rt.
Budapest.

A CÉL.

Az egyetlen magyar társadalmi folyóirat, amely tudományos alapon foglalkozik napjaink legégetőbb társadalmi, kulturális és gazdasági, úgyszintén faji problémájával: a zsidókérdéssel. „A CÉL” felelős szerkesztője: MÉHELY LAJOS egyetemi tanár. „A CÉL” havonként 32 oldal terjedelemben jelenik meg és előfizetési ára igazán olcsó, FÉLÉVRE 30.000 K Kiadóhivatal: BUDAPEST, II., Margit-körút. 7. Postatakarékpénztári csekk számla száma 37.817. Mutatványszámot és postabefizetőlapot kívánatra készséggel küld a kiadóhivatal.

Nagyrabcsúlt hölgyeim és uraim! CSAK AZ UDVARBAN

az olcsó maradékvásár és textilraktárban

32 BUAP-AST 32

Király-utca

Kaphatók:

3 méter kitűnő minőségű férfiöltönyzöveghozzávalóval együtt

vagy 3 méter női vagy férfi felöltőzövet P 23-78

Ugyanez jobb minőségben P 39-88

Mosott zefir vagy kanavász métere . . .

Teniszflanell maradékok métere . . .

Karton v. festő mért Tartós pamutvászon

Divatmintás flanell . . .

Rojtos piké törülkő db

2 méter hosszú fehérített kész lepedő

Kitűnő szalmazsák db-ja P 3-96

Tartós flanelltakaró . . .

U. m. virágos vattapaplan darabja

P 12-98, selymfényű cloth P 1-68,

Portörölő darabja 39 fillér, divatse-

lyem minden színben P 2-98, 80 cm,

széles sima krém függönykelme 49

fillér, kész paplanlepedő darabja P

6-98, duplaszéles női szövet minden

szinben P 2-35, schottis vagy pepita

női szövet P 1-76, zefir zsebkendő

darabja 25 fillér, fehéráru divat-

barchet P 1-58, pohártörölő darabja

68 fillér. Himzett női ing vagy nad-

rág P 1-28.

Postal megrendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk!

Vitéz Homoródi (Hampel) Jenő épületüvegezési és képerkeztető vállalat Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

**BUNDA
BUNDA
BUNDA
BUNDA**
mindég **BUNDA** marad
ELKÁN ÉS GERŐ
szücsöktől
IV. Váci-utca 22. szám.
VI. Andrássy-ut 27. sz.

HANGSZEREK:

Húzóharmónikák
Pengő 675-től
Hegedű Pengő 680-tól
Klarinétok P 1080-tól
Gitárok P. 1680-tól
Gitárcitárok Q 1080-tól
Beszélőgépek 2675-től
stb.
Közvetlen szállítás a
gyártási forrásból. 14
ezer elismerő levél. —
Külön magyar osztály. Kérje levelező-
lapon (melyre 16 fill. bélyeg ragasz-
andó) képes főárjegyzékünket, melyet
díjmentesen küldünk.
Meinel és Herold hangszergyár
Klingenthal 1480. szám. (Svájcország.)

Intelligens embernek
tudni kell

mi a fascizmus

s ezért olvassa Manhard hatalmas,
tudományos,

nem propaganda művét

A Fascizmust

A 370 oldalas mű füzeve 11.—, fél-
vászonkötésben 14.—, egész vászon-
kötésben 15.— P.

Kapható 3 havi részletre is minden
jobb könyvkereskedésben, vagy meg-
rendelhető a kiadónál:

Magyar Jövő r.-t. Miskolc.

Nagy maradékvásár
Peitrik Károly és Társa
rőfős és rövidárúzetében Szt. Anna 5.

KEGYES FERENC
sirkőraktár és kőfaragó üzlet Debrecen.
Minden méretű és fajú sirkővekből
állandó raktár.

Fajmagyarok!

A magyar feltámadás egyedül lehetséges útját hirdeti
nektek sziliczei VÁRADY GYULA

A Sátán Karmaiban

című hatalmas (144 oldal) könyvében.

Aki szívén viseli a mielőbbi magyar feltámadást, az ne
csak vegye meg, de olvassa is el utolsó betűig

A SÁTÁN KARMAIBAN c. könyvet!

Kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában Piac-u. 59. Ára 4 P

Magyar gyártmányu

és így az előírásnak megfelelő 20-45 személyes

Autobuszok

hosszu és előnyös fizetési feltételekkel kaphatók:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaságnál

Budapest, V., Vilmos császár-ut 26. és 32.

Telefon: Angol Magyar Bank.

A megelégedett vevő a legjobb reklám!

Áruházunkban minden vevőt úgy
szolgálunk ki, hogy megelégedetten
távozzék.

METROPOL áruházban

Budapesten, VII., Rákóczi-ut 56. sz.

A Keleti pályaudvar mellett.

VÁSZON, SZÖVET ÉS SELYEM RAKTÁR.
Külön vidéki osztály, postai szétküldéssel.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóváll. nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.

APROHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér.
Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó
4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

LAKÁS

Átadom
főutcán három nagyszobás lakáso-
mat. Olcsó lakbér. Cim a kiadóban.
479

Butorozott
szoba ágynemű nélkül kiadó, Bur-
gondia-u. 14. 187

AJÁNLAT

Ingyen
tisztítok mindenkinek 5 drb kemény
gallért mutatóba 8 napig, Libánci,
Péterfia-utca 4.

Bársony
és filckalapok nagyválasztékban
kaphatók, — olcsón szerezhető be
MATTA ANNA, Bethlen-utca 23.

„Bélyegőthön“
Percsly-ut 51. Telefon 15-35.
Dus választék, olcsó árak!

Rádió készülék
6 lámpás, szoba antennával, kitűnő
állapotban, telepekkal és minden-
féle hozzátalóval olcsón eladó. Cim
a kiadóban.

Óbor! Ujbor!
Tisztán kezelt háziBOR literenként
1.40. Porosly-ut 53. Öt liternél
házhöz szállítom. Telefon 16-36.

Szabóinasnak
ajánlkozok Bedő Gyula, Szentpéter-
szeg. Ajánlatot fenti címre kérek.

Tüzifa

legjutányosabban beszerezhető
a Tüzelő- és Épületfa
Kereskedelmi R.-T.-nál

DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsönös Segélyző palota)

Hó és sárcipő

javitást vállalunk
Rosenberg és Hammer Piac-u. 8.

Sirköveket Harkányi. és Fia
bészit, Piac-u. 85

Kitűnő
házikoszt kihordásra is kapható,
Hatvan-u. 70. 485

Karbolneum
kicsinyben és nagyban állandóan
kapható Klein festéküzlet, Arany Já-
nos-utca 10., udvarban.

Király kávéi
mégis a legjobbak, aromás, zama-
tos, a vevő előtt pörköelve meleg ál-
lapotban kapható, Dégenfeld-tér 11.
szám alatt. 344

Gyakorlott
irodista kisasszony felvétetik. Cim
a kiadóban.

ELADÁS

Tüzifa és szén,
száraz tölgy és bükk hasábosan és
apritva, valamint I. oszt. gyökér-
mentes tölgy tuskó legjutányosab-
ban Kovács Gyula tüzelőanyag tele-
pén, Károly Ferenc József-ut 18-b.
István maiommal szemben. Telefon:
4-64 szám.

Ablak
130×80 cm. nagyságu, jutányos-
árban eladó 4 drb., Csapó kert, Ki-
nizsi-utca 99.

Egy
jókarban levő függőlámpa eladó, —
Eötvös-utca 96.

Jókarban
levő gyógyszer eladó a nádudvari
„Hangya“ szövetkezetnél, érde-
klődni lehet a szövetkezet igazgató-
ságánál.

Patkányt és egeret
bámulatos gyorsan kirit-
hat biztos hata-u szabá-
dalmozott irtószereit, na-
yon olcsón kapható
STERN testé-üzletben
Piac-u 11 Bikával szembe

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érde-
ketlen győződjön meg.

LIPTÁK MIHÁLY

uridivat szabó, Csapó-utca 99. sz.
Elsőrendű munka, szolid árak!

LENGYEL

F-ST, MO-S, TISZTIT
Cs pő-utca 28.

PAJOR SÁNDOR

erdőkitermelő és fakereskedő telepéu

építkezési és tüzelő anyagok

a legjutányosabban szerezhető be. Saját kitermelésű

épület- és tüzifa.

Raktár:

Debrecen, Salétrom-utca 3. szám.

HÉV. terület.